

Sexuální dysfunkce a poruchy sexuální preference

MUDr. Helena Reguli

Sexuální normalita

- Statistická – nejvíce se vyskytující
- Biologická – dosažení cílu – reprodukce
- Kulturní – akceptovaná danou kulturou

Kriteria sexuální normality - biologické

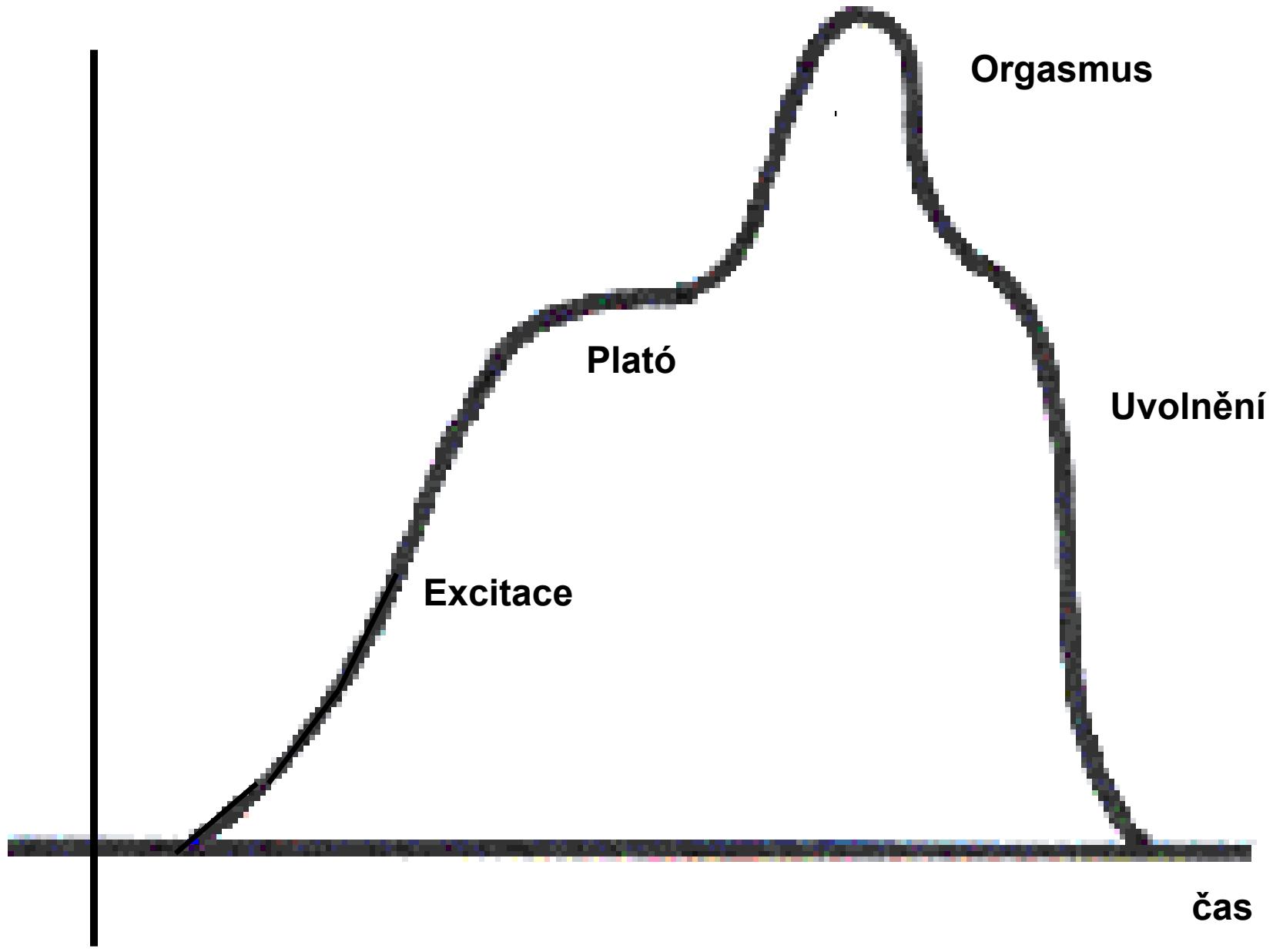
- Správná pohlavní identifikace
- Heterosexualita
- Dospělý objekt
- Vzájemná dobrovolnost
- Adekvátní technika (nepoškozuje zdraví)

Sexuální motivace - komponenty

- Sexuální identifikace (role)
- Sexuální orientace (preference)
- Sexuální emoce (sexuální vzrušení, orgasmus, zamilovanost)
- Sexuální chování

Sexuální dysfunkce

- Sexuální apetence
- Sexuální vzrušení
- Orgasmus

Poruchy fází sexuálního vzrušení

- Primární
- Sekundární
- Selektivní
- Generalizovaná
- Organická
- Psychogenní
- Smíšená

Sexuální poruchy

- Nedostatek nebo ztráta sexuální touhy (F 52.0)
  - Nejčastější sexuální dysfunkce u žen
  - V posledních letech přibývající výskyt u mužů
  - Primární – zřídka
  - Sekundární
    - Psychogenní
    - Organická

Sexuální poruchy

- Nedostatečné prožívání sexuální slasti F 52.1 (odpor k sexu)
  - Nízká sexuální vzrušivost (frigidita)
  - Prožívání úzkosti před stykem až vyhýbání se souloži
  - Prožívání pohlavního styku i orgasmu bez sexuálního vzrušení

Sexuální poruchy

■ Selhání genitální odpovědi (F 52.2)

- **dysfunkce erekce , tj. obtížné dosažení a udržení erekce potřebné pro uspokojivou soulož**
  - Psychogenní – zachovalá dobrá erekce při masturbaci
  - Organická – pooperační, poléková, nemoci cév a nervů
- **suchost vagíny nebo neschopnost lubrikace**
  - Psychogenní
  - Infekční
  - Nedostatek estrogenů

Dysfunkční orgasmus (F 52.3)

- **vůbec nevyskytne, nebo je značně zpožděný**
- Zranitelnější u žen
- Selektivní
  - Vaginální
  - Masturbační (s partnerem, bez partnera)

Předčasná ejakulace (F 52.4)

- Neschopnost dostatečně oddálit ejakulaci, aby mohlo dojít k uspokojení z pohlavného styku
- Ejaculatio ante portas
- Není způsobeno dlouhou dobou abstinence
- Primární – nejčastější
- Sekundární
  - při změně partnerky
  - infekce

Vaginismus (F 52.5)

- Křeč svalů pánevního dna, které obklopují vagínu, která brání zavedení penisu
- Nejčastěji psychogenní původ
- Může být sekundární reakcí při některé lokální příčině bolesti, traumatické události

Neorganická dyspareunie (F 52.6)

- Koitální dyskomfort nebo bolest (algopareunie) při pohlavním styku (frikčních pohybech)
- Somatizace konfliktů (partnerských)

Hypersexualita (F 52.7)

- Nadměrná sexuální apetence a aktivita
- Zvýšená erotická fantazie a podnikavost
- Nepříjemě prožívána
- U mužů i žen (satyriasis a nymphomanie)
- Onanismus
- Reaktivní stavy – obrana proti depresi, snižování psychického napětí
- Pojem „závislost na sexu“

Poruchy pohlavní identity F 64

- F64.0 Transsexualismus
- F64.1 Transvestitismus dvojí role
- F64.2 Porucha pohlavní identity v dětství
- F64.8 Jiné poruchy pohlavní identity
- F64.9 Poruchy pohlavní identity, NS

Poruchy sexuální identifikace

■ Transexualismus:

- transexualita je inverzní sexuální identifikace
- touha po změně pohlaví, negativní vztah k vlastnímu genitálu
- výskyt – promile
- léčba:
  - psychoterapie
  - změna tělesného vzhledu hormonální léčbou
  - změna matričního pohlaví
  - chirurgické výkony

Poruchy sexuální preference

■ F65 Poruchy sexuální preference

- F65.0 Fetišismus
- F65.1 Fetišistický transvestitismus
- F65.2 Exhibicionismus
- F65.3 Voyerismus
- F65.4 Pedofilie
- F65.5 Sadomasochismus
- F65.6 Mnohočetné poruchy sexuální preference
- F65.8 Jiné poruchy sexuální preference
- F65.9 Porucha sexuální preference nespecifikovaná

Poruchy sexuální preference (parafilie)

■ Fetišismus:

- erotický zájem subjektu je zaměřen pouze na určitý zástupný symbol sexuálního partnera, nebo na některou dílčí vlastnost; jindy je fetiš zcela bez vztahu k případnému erotickému objektu; raritní – exkrementologie, urofilie, myzofilie, pyrofilie, nekrofilie
- léčba:
  - psychoterapie
  - podávání antiandrogenů
  - antidepresiva

■ Fetišistický transvestitismus:

- převlékání a masturbace

Poruchy sexuální preference (parafilie)

■ Exhibicionismus:

- obnažování genitálu na veřejnosti
- léčba: psychoterapie; antiandrogeny, antidepresiva, lithium (k útlumu)

■ Voyerismus:

- subjekt se vzrušuje a ukájí tajným sledováním apetovaného objektu při intimních erotických i neerotických aktivitách

■ Pedofilie:

- sexuální orientace na prepubertální dětské objekty
- průkaz - falopletyzmografie
- léčba: farmakoterapie (tlumení sex. aktivity)

Poruchy sexuální preference (parafilie)

- Sadomasochismus:
  - sadismus (algolagnie)
    - záliba v násilí
    - sadismus fetišistický, pseudopedagogický, agresivní
    - léčba: psychoterapie, u potencionálně nebezpečného sexuálního agresora vždy sexuální útlum biologickou léčbou (antiandrogeny, analoga LH-RH, kastrace)
  - patologická sexuální agresivita
  - masochismus
    - erotická fascinace agresivitou vůči své osobě (plísnění, tupení, komandování, ponižování, šikanování, bití, trýznění)
    - asfyxiofilie („repetitivní erotické škrcení“)
- Mnohočetné poruchy sexuální preference:
  - nejčastěji kombinace dvou deviantních zájmů